

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Lectura Innocent. IIII. in easdem Decretales.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

- cum illiteratis.
- 4 An clericis pauperibus sufficiat credere sicut laicis, & in quibus eos non excusat imperitia fidei.
- 5 An liceat clericis iurisprudenciam fidei cognitioni seu Theologiae preferre.
- 6 Bonum est laicis studia fidei seu Theologiae addiscere, sed non peccat alijs scientijs vacando.
- 7 Fides implicita quando profit.

FIRMITER credimus.] De fide teneas, quia quaedam est fidei mensura, ad quam quilibet tenetur, & que sufficit simplicibus. & est forte omnibus laicis, scilicet, quia oportet, quod liber adultum accedentem ad fidem credere, quia Deus est, & quod est remunerator omnium bonorum. Item oportet omnes alios articulos credere implicitae, hoc est credere, verum esse quicquid credit Ecclesia Catholica.

2 Hanc autem mensuram excedere debent prelati Ecclesiarum quicunque curam animarum habent, quia debent scire articulos fidei explicitae, & distinctae, qui continentur in symbolo, scilicet, Credo in unum Deum, & Quicunque vult. 38. dist. c. 1. & 2. & c. seq. Episcopi enim plus scire debent: quia de eis scire debent reddere rationem omni poscenti. 36. dist. cap. qui Ecclesiastici. §. 1. & 38. dist. capi. omnes. non tamen dicimus, quod incontinenti teneantur precepta de omnibus respondere, sed prehabita deliberatione, & etiam si oportuerit, cum consilio aliorum.

3 Non negamus tamen, quin Papa, & alij superiores prelati possint dispensative ex certis causis minus litteratos & minus industriosos in temporalibus sustinere. infra de reum. cap. nisi cuius. §. pro defectu.

4 De clericis autem inferioribus satis videtur, quod si essent pauperes, qui non possent intendere studio, quia non habent magistros vel expensas, quia oportet eis proprijs manibus quereere victum, quod eis sufficiat scire sicut simplicibus laicis, & aliquantulum plus, sicut de sacramento altaris: quia oportet eos credere, quod in sacramento altaris conficitur verum corpus Christi: & hoc ideo, quia circa illud quotidie & continue versantur plus, quam laici. Si autem haberent magistros & expensas ad discendum, tunc peccarent, nisi plus proficerent in cognitione distincta fidei, quam laici debent tamen ab eo, qui imponit eis penitentiam, de ignorantia vel potius de negligentia sciendi scrutari, ut diligenter attendant quare in eis non proficiunt vel propter duritiam ingenij, vel quia eos oportuit circa exhibenda necessaria confratribus suis, vel pauperibus, vel bonis spiritibus: & idem dicendum est de alijs operibus bonis: nam cum non teneantur ad explicitam cognitionem articulorum, bene licet clericis illis explicitae cognitioni postponere alia opera pietatis.

5 Item etiam ex causa posset illi scientiae preponere alias scientias, ut si velint addiscere sci-

tiam iuris, ut pauperes in iudicio defendant ne opprimantur, non peccant: tamen credimus, quod non debent ita preponere scientiam cognitioni fidei, quin in ea proficiant, & bene videtur quod semper plus debent intendere circa cognitionem articulorum predictorum, quam circa cognitionem iuris, postquam expensas habent ab Ecclesia, nisi in contrarium eos iusta causa moveat.

6 Item videtur quod etiam laici, quibus Deus dat talentum subtilis ingenij, quod melius faciunt si suum ingenium impendant in cognitionem predictorum: quam non videatur quod peccent etiam si eis non intendant. Videtur autem eis sufficere, quod talenta sibi credita non abscondant in terra, id est in terrenis, sed bonis operibus insistant.

7 In tantum autem valet implicita fides, ut dicunt quidam, quod si aliquis eam habet, scilicet quod credit, quod Ecclesia credit, sed falso opinatur ratione naturali motus, quod pater maior, vel prior sit filio, vel quod tres personae sunt tres res a se invicem distinctae, quod non est haereticus, nec peccat, dum modo hunc errorem suum non defendat, & hoc ipsum credit quia credit Ecclesiam sic credere: & sua opinionem fidei Ecclesia supponit: quia licet sic male opinetur, tamen non est illa fides sua, immo fides sua, fides est Ecclesia. infra eodem, ca. damnamus. circa finem.

IDEM INNOCENTIVS SVPER
cap. Damnamus.

- 1 Non licet publice de fide disputare causa tumultus & perfidia.
- 2 Licet quandoq; de fide disputare publice ad refellendos haereticos.

DAMNAMVS ergo.] Defendere.] hoc enim nullatenus licet, immo, quod plus est, nec disputare de fide licet publice turbis coadunatis causa tumultus, vel sine perfidia defendendae. c. de sum. trinit. & fide Catho. l. pen.

2 Si autem ad confusionem haereticorum, vel ad veritatem clarificandam disputaret aliquis, non crederetur malum, ut fecit Silvester Papa.

GLOSSA IOAN. AND. SVPER
tit. de summ. trinit. & fide catho.
in Sexto Decretalium.

EIDELI] Errore Gregorum, qui dicebant Spiritum sanctum procedere a solo patre, extiparto per canones, de quo de consecr. dist. 5. ca. penult. & ultim. adhuc quidam in errores alios inciderunt, negantes, Spiritum sanctum eternaliter processisse a patre & filio: alijs dicentibus, quod ab utroque procedebat, non tanquam ex uno principio, sed tanquam ex duobus principiis, & duabus inspirationibus. Gregorius X. in generali concilio Lugdunen. primo ponit confessionem suam, quam

† Ad hunc cum coarunt tunc per sancti Thomae libeto l. art. 14.

† De doctina Innocentij hoc loco qua uerba communiter videntur in super q. 7. mae parum rectorij.

† Hae ite ligitur sicut plucui in hac parte, in mentant per l. non C. de su. ni. & sup q. 10.

† De dicit erroribus ca Spiritum sanctum de alfonti Castrum s. ad hunc haereticos, bo Deus, refi io. 1. & loq.